The Asian Classics Institute

Diamond Mountain University

In-Depth Course 1
Teachings of the Future Buddha:
The Uttara Tantra of Maitreya

Reading Three: Becoming a Shelter for the World

The Student the Book was Meant For

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་དབང་རྣོན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དབང་རྟུལ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

Gyaltsab Je writes:

Understand this point as follows. In his *Jewel of the Middle Way,* the Master Shanta Rakshita describes both the stages by which a disciple of sharp faculties engages in the path, and the stages by which a disciple of dull faculties engages in the path. In our present text then what we describe directly are the stages by which the primary disciple for whom the *Commentary on the Later Part, on the Greater Way* was designed—which is to say, a person of sharp faculties who belongs to the greater way—engages in the path. Realize that, by so doing, we also imply that there does exist the other set of stages too.

དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་ནུས་པ་གཉིས་ཚང་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་འཆའ་བ་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

In-Depth Course I: Teachings of the Future Buddha
Reading Three

One may ask how all this can be established logically. A person of sharp faculties who belongs to the greater way does so first by establishing, clearly, two things—and always both of them together. These are (1) the fact that one must attain perfect, total enlightenment for the sake of every living being; and (2) the fact that it is possible to do so. After this they make the resolution of the wish for enlightenment: they think to themselves, "I will now attain Buddhahood for the sake of every living being." If though one were to make this same resolution without having any logical reason for doing so, then this would indicate that they were a person of dull faculties.

དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་འོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

Now it is from grasping, clearly, just how it is that one develops both great compassion and a pure sense of personal responsibility that one can realize that it is necessary to achieve enlightenment for the sake of living beings. And it is from realizing emptiness and everything that goes along with it that one can realize that it is even possible to attain enlightenment.

དོན་འདི་ལ་དཔགས་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐར་པ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་རིམ་པ་གསུམ་པས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་གསུམ་པར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

From this you can deduce then that—for a person of sharp faculties—it is necessary first to perceive emptiness, even if all you hope to do is develop the state of mind that hopes for no more than achieving the freedom of nirvana. And from the *Book of Three Levels* one can understand that people of dull faculties first develop the wish for enlightenment, and only afterwards work to grasp emptiness. One should also be aware that, even though emptiness is covered in the *Book of Three Levels,* it is done so only in a way which is ancillary to the main emphasis of the text, which treats the teachings on method.

དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདུལ་བྱ་ཁྲིད་པའི་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་དོར་ནས་ཐར་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཐབས་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ།།

And it's not at all as if Those Who Have Gone Thus would abandon their efforts to lead these disciples further on. Because after this point they help them destroy any chance that there could appear in their minds any thought that would focus solely on their own needs, striving for nirvana for themselves alone and deserting others by ignoring what they need. And for this these Buddhas employ perfectly pure discussions in which they demonstrate to these disciples how the three elements in any particular interaction are empty of existing by nature; and to these words too they link the method side of things, in its most complete form, speaking to these disciples in turnings of the wheel about how one can never turn back from the search for total enlightenment.

In this way then Those Thus Gone do their work in the realm of suffering beings who possess a great variety of different sorts of potential: they carry their disciples up to the perception of emptiness, a perception which is imbued with the fullest form of the method side of things, by addressing the various seeds within them; the various types of students; speaking to their various aspirations, whether they be to reach the enlightenment of a listener, or that of a “self-made” Buddha, or that of the greater way.

The Meaning of the Jewel

From the root text of the *Commentary on the Latter Part:*

།འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར།
།མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི།
།རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར།
།འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད།

रत्नानि दुर्लभोत्पादान् निर्मलत्वात् प्रभावतः ।
लोकालंकारभूतत्वाद् अग्रत्वान् निर्विकारतः ।

The Jewels are the perfect "Rare Supremes"
Because they occur only rarely,
And because they are free of impurity,
Possessed of great power,
Jewel ornaments for the world,
Infinitely supreme, and never-wavering.

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། གསུམ་པ་དཀོན་མཆོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རཏྣ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཆོས་མཐུན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་མཐུན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དཀོན་པ་དང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོན་མི་སླུ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཚད་ཆེ་བ་དང་།

Gyaltsab Je comments on the verse as follows:

Here then is the third point, which is an explanation of the meaning of the name "Jewel," [which in Tibetan consists of the two words *koin,* or "rare," and *chok,* or "supreme"]. This we will cover in two parts, relating to the root text and to the commentary.

The Sanskrit word *ratna* refers to a precious stone, and in a case where we add togetheer several units of meaning to convey a specific sense can also be translated as "jewel" (*koin-chok),* or that which is rare and supreme. There are six different ways in which the Jewels are like precious stones.

They are, first of all, (1) rare in that they occur only rarely. Because they are (2) free of the impurity of their opposites, they are free of the fault of failing to help you achieve what you wish. They are (3) possessed of great power, and so they are of great value.

འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

The Jewels are, furthermore, of great benefit; thus they are (4) jewel ornaments for the world. Of all the objects which have high qualities like those just mentioned, they are (5) infinitely supreme—and so they are truly unique. Finally, they react neither to praise nor to criticism or the like, and are thus (6) never-wavering. And it is for all these reasons that we call them "Jewels."

གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྱུང་བ་དཀོན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བསྐལ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྲུན་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

Here now we turn to the second point, the commentary, where it speaks of "in summary..." The Jewels are like precious stones in that they occur only rarely; a great many eons may come and go, but those who have failed to develop the necessary store of virtue will never get a chance to encounter them.

འདིས་ནི་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་རྙེད་པའི་དུས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་པ་ཆེན་པོས་མི་བཏང་བར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།

The point of this particular part is to advise us that—given that the Jewels are supreme among all things that occur only rarely, and given that they are so incredibly difficult to find—then in this moment that we have found them we must go for refuge to them, making the greatest of efforts to do so, and never leaving off these efforts.

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་རྡུལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར། དྲི་མ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོབ་མི་ནུས་པ་དང་བསླུ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱོབ་མི་ནུས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འདི་ཉིད་རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་སུ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ།།

If you take a wishing jewel, and clean it carefully, it becomes free of impurities such as dirt and the like. The Jewels are free of impurity in just this same way; they are totally free of the impurity of being unable to protect us, or of failing us when we need them. This part is meant to convey the fact that the Jewels are free of the fault of not having the capacity to protect us; and that the Jewels alone are appropriate as a refuge, whereas worldly deities and the like are not.

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་སྐྱབས་མཛད་པར་བསྟན་ཏོ།།

A wish-giving jewel grants us food, and clothing, and other things we can use; thus it is of great power. In the same way, the Jewels are possessed of the inconceivable power of their high qualities: the six different types of supernormal perception and the like.

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་དོན་དུ་མ་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་སྐྱབས་བཙལ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ།།

A wish-giving jewel grants a great many of the things that people of the world might wish. The Jewels too are jewels for the world, since they are the cause behind great virtue: the wish that all living beings might achieve the higher rebirths and ultimate good. This part is meant to demonstrate how helpful the Jewels are, and the great necessity for taking refuge in them.

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཙོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱབས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།

A wish-giving jewel is infinitely supreme when compared to fake jewels. Thee Jewels again are similar, in that they have transcended the world. This part is describing how the Jewels have nothing in common with false kinds of refuge, such as worldly deities; it shows how the Jewels are matchless, and the very highest kind of refuge.

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མི་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བར་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

A wish-giving jewel does not show any kind of reaction in the face of praise or criticism, or anything of the like. The Jewels too are the same, never wavering in the way that they protect us, regardless of whether we praise or criticize them, whatever. And this is because they are distinguished by their direct perception of ultimate reality, whose nature has not been produced by varying causes or factors.

The entire description above completes our presentation of the Jewels in the sense of a result that one is attempting to attain.

Taking Shelter in the Buddha

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།།

Gyaltsab Je describes taking refuge in the following words:

Here secondly is our explanation of the meaning of refuge. We will present first the meaning of refuge in general, and then treat the meaning of particular cases. The former of these will be covered itself in three categories: the divisions of the object in which we take refuge; the way in which we take refuge in this object, and then support for these concepts.

དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གོང་དུ་སྨོས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

Here is the first of the three. The presentation we will make here on the subject of refuge will be made relative to the concept of the three objects of refuge as it appears in the teachings in general; it is not something we will present only with reference to the the three Jewels mentioned so far in this particular commentary.

དེ་ལ་སྐྱབས་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པས་གསུམ་ག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ།

Now the types of refuge are two: refuge where a result is set forth as the object of refuge, and refuge where a cause is set forth as the object of refuge. As for the first, people who belong to the greater way seek to achieve all three of the Jewels within their own being; as such, all three of the Jewels can be considered for them resulting objects of refuge.

རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐོབ་བྱར་བྱེད་མོད་ཀྱི། གསུམ་དུ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

As for people who belong to the track of a "self-made" Buddha or that of a listener, it is only either the Dharma Jewel or the Sangha Jewel which can be considered, respectively, an object of refuge for them. Now it is admittedly true that listeners do attain the Dharma Jewel within their being, but the presentation as we give it here is relative to the three divided separately.

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དཀོན་མཆོག་དེ་དང་དེ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

Regarding the second type of refuge, we can say that all three of the Jewels may be considered objects of refuge for people of all three of the different tracks. This is because people of all three tracks look towards the Three Jewels when these have already been attained within the being of someone other than themselves, and consider them first as the Teacher who teaches us the path; and then they consider the path that they've been taught as being the path that can bring them to freedom; and consider finally the community of realized beings who are properly practicing this path to be their companions on the path. As such, they see each individual Jewel as being something that they would like to attain within their own being.

གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་པའི་རྟེན་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་ཡིད་ཀྱི་དམ་པ་ཚུལ་ཞིང་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་དེ་དང་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའོ།།

In-Depth Course I: Teachings of the Future Buddha
Reading Three

Here secondly is our description of the way in which we take refuge. It is when we decide deeply in our hearts that we consider the Jewels a foundation and a helpmate in accomplishing our escape from the terrors of suffering and spiritual obstacles; the "Paradise" school also accepts this description of the way. [The Tibetan for this last phrase is unclear and the text may be corrupt.] Considering any particular one or more of the Jewels to be a helpmate in the sense of one to be attained within your own being later on is what we call "result" refuge. Considering those that are already attained within the being of another person to be a helpmate that can liberate us from what we fear is what we call "cause" refuge.

རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དེས་གསུམ་ག་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དེས་ནི་གསུམ་ག་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

It's not necessarily the case that, if someone takes cause refuge, then they take result refuge in all three Jewels; but it is the case, as we mentioned earlier, that if one takes result refuge then one is taking cause refuge. Therefore you should understand that people of all three tracks take both cause and result refuge.

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་དེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

Here next is the third point, on support for these concepts. They are described as above in the *Sutra Requested by the Householder Ugra:*

> O householder, how is it that a bodhisattva goes for refuge in the Buddha? O householder, a bodhisattva householder does so through the act of thinking to themselves, "I will attain, perfectly, the form of an Enlightened Being, adorned as it is with the 32 signs of a great being." And then they begin to undertake all the virtuous acts through which these 32 signs of a great being are produced. This then is how a householder bodhisattva goes for refuge in the Buddha.

The Qualities of the Coming Buddha

The following brief description of the Buddha Jewel is taken from a Sera Mey Monastery textbook on the perfection of wisdom written by Choney Drakpa Shedrup (1675-1748), who also did the famous commentary to the *Diamond Cutter Sutra:*

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་གཉིས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་གཞི་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཕྱེ་བའི་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

Here secondly is the presentation of our own position. The definition of the Buddha Jewel is "That ultimate place of refuge which has brought the two goals to their ultimate end."

This Buddha Jewel can be divided into two types: the apparant Buddha Jewel and the ultimate Buddha Jewel.

The Buddha Jewel is possessed of eight high qualities: these consist of the two general types of qualities—those that relate to accomplishing ones own goals, and those that relate to accomplishing the goals of others—and then three qualities that come under each of these two types.

དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་རྩོལ་བྲལ་བའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། སྒྲ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་ནུས་

པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་།

This further is true because the Buddha Jewel possesses the following two sets of three high qualities each. The qualities that relate to accomplishing ones own goals include:

(1) The quality of not being produced by other causes and factors;
(2) The quality of things being accomplished spontaneously, without any conscious effort; and
(3) The quality that it cannot be realized, fully, only through words and ideas.

གཞན་དོན་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན། དོན་ཀུན་སྒྲུབ་ནུས་པ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

The qualities that relate to accomplishing the goals of others include:

(4) The quality of knowledge—of being able to see all existing objects;
(5) The quality of love—of love for every living being; and
(6) The quality of power—of being able to accomplish all goals.

And this is true because the *Commentary to the Latter Part* includes that verse which goes:

།འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།
།གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ།
།མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན།
།དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད།
།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

असंस्कृतम् अनाभोगम् अपरप्रत्ययोदितम् ।
बुद्धत्वं ज्ञानकारुण्यशक्त्युपेतं द्वयार्थवत् ।

Buddhahood is a state possessed of two goals,
And possessed of knowledge, love, and power.
It is unproduced and spontaneous,
And does not realize things due to another.

Gyaltsab Je on the Qualities

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཅེ་ན།

Our next part, the third, has two sections consisting of a question and the answer to the question. The question goes as follows: "What is this verse teaching us?"

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ།

The answer comes in two parts, relating to the root text and to the commentary. Here is the first.

The high spiritual qualities of the Buddha Jewel cover two different categories: the Body of Reality, which relates to the fulfillment of ones own needs; and the Body of Form, which relates to the fulfillment of others' needs.

།དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱིངས་དང་། རིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ།།

The first of these itself has two parts: ultimate reality, and understanding. The first of these first involves ultimate truth, which is *unproduced,* a natural state of purity. It includes as well a kind of *spontaneity,* an achieved purity where all conscious effort is

ended. The understanding is a wisdom, a knowledge of the way *things* are, which can only be *realized* by each person on their own, and *not due to another* person.

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྩེ་བ་དང་མཁྱེན་པ་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པར་ལྡན་པ་དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཉིད་དོ།།

Secondly there is the Body of Form, which fulfills the needs of others. It involves the *knowledge* which perceives the total amount off things to be known; and *love;* and the *power* imparted by knowledge and love. Thus we have Jewel of the *Buddha*, this *state* of enlightenment, *possessed of* bodies that fulfill the *two goals*.

གཉིས་པ་ནི་རྩ་ཚིག་འདིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

As for the commentary, these lines from the root text describe—in summary—a state of Buddhahood wherein one is possessed of eight different fine qualities. And what are these eight qualities? The first set are those taken in by the Body of Reality: (1) natural purity, which is unproduced; and (2) spontaneously working for the goals of others in a way where all conscious effort is ended. Now you may wonder why here at the point where we should be speaking about the type of purity which is achieved, we are going into an explanation of this type of spontaneity.

གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ། ལུས་ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ན། སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།

The reason is that there is a certain very subtle factor which acts against our ability to work towards fulfilling the needs of others in a spontaneous way. This factor is considered a kind of obstacle to omniscience, and is what we call "karma without impurity" as a step in the twelve links of dependent origination.

This type of karma refers to a very subtle form of conscious effort or motivation that inspires one to perform actions of body or speech. When this type of effort is ended, then one has reached the ultimate freedom from negativities, and can work to fulfill the needs of others in a way which is effortless, spontaneous.

As noted, (3) the ability to perceive the actual way in which all things exist is not something that one realizes in a direct way through the aid of someone else's words.

གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་པ་དེ་གསུམ་རྟོགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་སྤྱི་གཉིས་པོ་གྲངས་པ་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ནི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

Now there are the qualities involved with the Body of Form. These are (4) the wisdom which, knowing the above three, knows the entire amount of things to be known; (5) great compassion; and (6) the power involved with this knowledge and love.

On top of these six then we add the two general categories to which they belong: (7) the ultimate ability to fulfill one's own needs; and (8) the ultimate ability to fulfill the needs of others.

What we've presented here is more for the purposes of enumeration; we'll get into a more detailed explanation of these qualities later on.

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་མཐའ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ།

Our fourth point from above again involves both the root text and a commentary. Here is the first.

Consider the part of the Buddha's Body of Reality which is a natural purity. We refer to it as the “unproduced” because it has a nature which is free of any beginning, middle, or end in the sense of the three stages of starting, staying, and stopping.

འབད་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།།

And we speak here of “fulfilling the needs of others in a spontaneous way” in the sense of this proceeding from the Body of Reality, wherein all conscious effort is ended.

མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

What we mean when we say that this body is “not realized due to another,” what we mean is that it is not realized through something else in the sense of words and concepts: for it is something which can only be realized by each person in a state of deep meditation.

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

We speak of a “knowledge of the total amount of things to be known” in the sense of a knowledge of the three different things just described: the natural state of purity, the achieved state of purity, and the wisdom which knows the real way in which all things exist.

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཁྱེན་པས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

Now someone may ask the following question:

> Can't we just say that you know the real way all things exist when you know ultimate reality?

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། ཇི་ལྟ་བ་ཡང་མཁྱེན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྡོག་པ་ནས་མ་བཞག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །

We admit that it would be true to say that the wisdom of a Buddha which knows the total quantity of things which exist would then also know the actual *way* in which all things exist. But you need to understand that we don't speak of the "wisdom which perceives the total quantity of things" only in contradistinction to the wisdom which perceives the way in which all things exist. Rather, we delineate this sort of wisdom from the point of view that it engages incidentally in every living being *as* it engages in ultimate truth, or the way that all things really exist.

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

And it is the case that truth of cessation in the mental continuum of a Buddha is an example of ultimate reality; but still we speak of a knowledge of it as a knowledge of the total amount of things to be known, in that we have specifically made the point that this kind of knowledge perceives it.

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་མངའ་བ་དང་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་སྤང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

Certain people have not yet realized these inconceivable objects, and we say that a Buddha possesses high love because they undertake to teach these people the path to realize them. And they use their perfect power, and their wisdom and love, to help others eliminate the suffering and mental afflictions that these people still possess in their mental continuums.

དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

The first three qualities we've described then relate to the perfect ability to fulfill one's own needs, while the latter three relate to the perfect ability to fulfill the needs of others.